Euroopa Liidu
Teataja

ET
L-seeria

2026/2266

14.10.2026

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2026/2266,

13. oktoober 2026,

millega kehtestatakse üksikasjalikud sätted Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2025/2205 kohaldamiseks seoses mobiilsete juhilubadega

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. oktoobri 2025. aasta direktiivi (EL) 2025/2205, mis käsitleb juhilubasid ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1724 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi (EL) 2022/2561 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2006/126/EÜ ja komisjoni määrus (EL) nr 383/2012, ([1]) eelkõige selle artikli 5 lõiget 7,

ning arvestades järgmist:

(1) Mobiilsete juhilubade rakendamiseks ja laialdaseks kasutamiseks vajalik tehniline ja õiguslik raamistik, eelkõige ISO/IEC standardid 18013–5 ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 910/2014 ([2]) ning nende alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktid ja rakendusaktid, on hästi välja arendatud. Seetõttu tuleks käesolevas määruses sätestatud meetmetes seda raamistikku kasutada, sellele tugineda ja seda sidusalt järgida.

(2) Käesoleva määruse kohaldamiseks on vaja lisaks direktiivis (EL) 2025/2205 esitatud mõistetele kehtestada täiendavad mõisted, mis tagavad vajaliku selguse, et juhilubade väljastajatel ja omanikel oleks võimalik eristada juhilubade haldamiseks vajalikke protsesse ja meetmeid kooskõlas kõnealuse direktiivi nõuetega ning protsesse ja meetmeid, mis on vajalikud mobiilsete juhilubade tehnilist ja operatiivset haldamist käsitlevate normide järgimiseks, mis on kehtestatud käesoleva määrusega.

(3) Selleks et tagada mobiilsete juhilubade tehniline ristkasutatavus väljastavate asutuste, Euroopa digiidentiteedikukrute (edaspidi „digikukkur“) ja digikukrule tuginevate osaliste vahel, peaksid kõik mobiilsed juhiload vastama ühtsele tehnilisele kirjeldusele. Tehniline kirjeldus tuleks viia kooskõlla väljastamis- ja esitusprotokollidega ning digikukrute toetatavate tõendamisvormingutega, mida reguleeritakse ja hallatakse eelkõige määrusega (EL) nr 910/2014 ja komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2024/2982 ([3]).

(4) Käesolevas määruses sätestatud tehniliste nõuete täitmine üksi ei tohiks anda isikule õigust mobiilsele juhiloale, samuti ei tohiks juhilubasid väljastada ükski muu isik peale vastutava väljastava asutuse või üksuse, kelle ülesanne on tema nimel juhilubasid väljastada, kooskõlas asjakohase kohaldatava riigisisese õiguse ja direktiiviga (EL) 2025/2205.

([1]) ELT L, 2025/2205, 5.11.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2205/oj.

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj).

([3]) Komisjoni 28. novembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/2982, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 rakenduseeskirjad seoses protokollide ja liidestega, mida Euroopa digiidentiteedi raamistik peab toetama (ELT L, 2024/2982, 4.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2982/oj).

(5) Lisaks mobiilsete juhilubade suhtes kohaldatavatele asjakohastele tehnilistele kirjeldustele tuleks sellised dokumendid väljastada kooskõlas nõuetega, mida kohaldatakse kvalifitseeritud elektrooniliste tõendite suhtes, mis on kõrgetasemelise usaldusväärsuse parim võrdlusalus. Need nõuded hõlmavad muu hulgas korralduslikke ja tehnilisi meetmeid, sihipäraseid riskihindamisi, valmenduse põhimõtteid ja tavasid ning muid asjakohaseid protokolle, mida mobiilsete juhilubade väljastajad peaksid järgima seoses selliste juhilubade väljastamise, kasutamise ja haldamisega. Kvalifitseeritud usaldusteenuse osutajate puhul peavad nõuetele vastavust korrapäraselt hindama sõltumatud audiitorid. Seega tuleks mobiilsed juhiload väljastada kvalifitseeritud elektrooniliste tõenditena või elektrooniliste tõenditena, mille on väljastanud autentse allika eest vastutavad avaliku sektori asutused või mis on väljastatud nende nimel kooskõlas määrusega (EL) nr 910/2014.

(6) Selleks et tagada mobiilse juhiloa abil tõendajatele esitatava teabe kvaliteet ja usaldusväärsus, tuleks väljastavatele asutustele kehtestada üldine kohustus tagada, et kõik kehtivas mobiilses juhiloas sisalduvad andmed oleksid täpsed. Selleks võib eelkõige väljastada juhiloa omanikule uue mobiilse juhiloa pärast seda, kui on saadud teavet olemasolevas mobiilses juhiloas sisalduva teabe muutumise kohta, ning vajaduse korral tunnistada kehtetuks mobiilse juhiloa, mis ei ole enam täpne. Sarnaselt ning kooskõlas direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 3 lõikega 2 peaksid väljastavad asutused tagama ka selle, et andmed samale isikule väljastatud füüsilisel ja mobiilsel juhiloal on täielikult samaväärsed nende õiguste ja tingimuste osas, mille alusel sellel isikul on juhtimisõigus, ning et neil on sama halduskehtivus.

(7) Igasugune isikuandmete töötlemine käesoleva direktiivi rakendamisel peaks toimuma kooskõlas liidu andmekaitseraamistikuga, eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ([4]). Selleks et tugevdada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiviga (EL) 2022/2555 ([5]) juba kehtestatud tagatisi ning tagada, et kõiki asjaomaseid isikuid teavitatakse mobiilsete juhilubade kehtivust või väljastamist mõjutavatest turvaintsidentidest õigeaegselt, tuleks kehtestada täiendav kohustus, millega tagatakse, et komisjoni teavitatakse sellistest intsidentidest kõigil juhtudel. Võttes arvesse ka seda, et kooskõlas käesoleva määrusega tuleks mobiilsed juhiload väljastada kvalifitseeritud elektrooniliste tõenditena või avaliku sektori asutuste poolt või nende nimel väljastatud elektrooniliste tõenditena, ei ole vaja kehtestada täiendavaid korralduslikke andmekaitse- või üldisi turvameetmeid käsitlevaid eeskirju lisaks nendele, mida kõnealune kirjeldus ise sisaldab. Seda seetõttu, et selliste elektrooniliste tõendite jaoks loodud raamistik juba tagab soovitud tasemel isikuandmete kaitse ja üldise turvalisuse, näiteks nõudes mobiilsete juhilubade väljastajatelt, et need tagaksid atribuutide autentsuse, tervikluse, kehtivuse ja mittemuutmise, rakendaksid oma tegevuse käigus asjakohaseid korralduslikke meetmeid, tagaksid andmete elutsükli jooksul nende jälgitavuse ning haldaksid kõigile kohaldatavatele standarditele vastavat turvasüsteemi.

(8) Selleks et täielikult ära kasutada mobiilse juhiloa kui digitaaldokumendi olemuslikku usaldusväärsust, ei tohiks kontrollijad juhiloa omaniku esitatud teabe kontrollimisel tugineda visuaalsetele vihjetele. Seetõttu tuleks mobiilsete juhilubade kontrollijatele kehtestada üldine kohustus kontrollida mobiilsete juhilubade autentsust ja kehtivust, kasutades määruses (EL) nr 910/2014 sätestatud tehnilisi kontrollivahendeid. Lisaks peaks liikmesriikidel olema mobiilsete juhilubade autentsuse ja kehtivuse kontrollimisel võimalik tugineda ka Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ ([6]) artikli 15 lõike 1 kohaselt loodud ELi juhilubade võrgustikule, kasutades täielikult ära kõnealust võrgustikku, mille sõnaselge eesmärk on hõlbustada nende dokumentide tunnustamist ja kontrollimist, olenemata nende vormingust.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2016/679/oj).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. detsembri 2022. aasta direktiiv (EL) 2022/2555, mis käsitleb meetmeid, millega tagada küberturvalisuse ühtlaselt kõrge tase kogu liidus, ja millega muudetakse määrust (EL) nr 910/2014 ja direktiivi (EL) 2018/1972 ning tunnistatakse kehtetuks direktiiv (EL) 2016/1148 (küberturvalisuse 2. direktiiv) (ELT L 333, 27.12.2022, lk 80, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2555/oj).

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/126/oj).

(9) Arvestades, et mobiilsete juhilubade autentsus ja terviklus tagatakse ainuüksi tehnilise kontrolliga, peaks visuaalsete elementide kujundus jääma digikukrute kujundajate vastutusalasse. Sellest olenemata peaksid liikmesriigid, kes kehtestavad oma töövahendid, disainielemendid, juhendid või nõuded oma mobiilsete juhilubade välimusele, teavitama komisjoni nende sisust, et hõlbustada selliste dokumentide ristkasutatavust ja vastastikust tunnustamist. Komisjon peaks need töövahendid ja juhendid tegema kättesaadavaks teistele liikmesriikidele. Komisjon peaks avaldama ka liikmesriikide edastatud mobiilsete juhilubade välimuse, et üldsusel oleks võimalik neid paremini tundma õppida.

(10) Selleks et hõlbustada mobiilsete juhilubade kontrollimist ning tagada nende ristkasutatavus ja turvalisus, tuleks kehtestada teatavad eeskirjad selliste juhilubade valideerimise kohta, kuna mobiilse juhiloa valideerimine võimaldab kontrollijal kontrollida, kas see on autentne, kehtiv ja kuulub isikule, kes selle esitab. Seetõttu tuleks väljastavatele asutustele tagada piisav tehniline ja tegevusraamistik, et neil oleks võimalik tagada mobiilsete juhilubade ja neis sisalduva teabe kehtivus ja täpsus. Selline raamistik peaks sisaldama eeskirju, mis käsitlevad mobiilsete juhilubade haldus- ja tehnilist kehtivust, nende kehtivuse lõppu ning võimalust mobiilne juhiluba kehtetuks tunnistada, kui selle tehniline kehtivusaeg on üle ühe tunni. Mobiilne juhiluba, mille tehniline kehtivusaeg on lõppenud, ei tohiks oma halduskehtivust kaotada ainuüksi sel põhjusel, nagu on sätestatud direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 10 lõikes 2.

(11) Mobiilse juhiloa kehtetuks tunnistamist võib nõuda juhul, kui see on vajalik selliste juhilubade tõhusa rakendamise tagamiseks. Seetõttu peaks väljastavatel asutustel teatavatel juhtudel olema võimalik tunnistada nende väljastatud mobiilsed juhiload, mille tehniline kehtivusaeg on pikem kui üks tund, kehtetuks, sealhulgas juhul, kui selle digikukru kukrukomplekti tõend, millele mobiilne juhiluba on väljastatud, on kehtetuks tunnistatud, kui juhiloa vahetab või asendab teine liikmesriik või kui juhiloaga seotud juhtimisõigus tühistatakse, võetakse ära, peatatakse või seda piiratakse. Kogu kehtetuks tunnistamise protsess, sealhulgas selle kehtetuks tunnistamise või olekuloendi ajakohastamine, mille tõendajad peavad alla laadima, tuleks lõpule viia võimalikult kiiresti, eelistatavalt viivitamata ja automaatselt, eelkõige juhul, kui juhiloa omaniku kehtiv mobiilne juhiluba ei kajasta enam õigesti tema juhtimisõigusi, näiteks seetõttu, et juhiluba on vahetamisel või konfiskeeritud. Juhiloa kehtetuks tunnistamine ei tohiks iseenesest mõjutada juhiloa halduskehtivust ega tingimusi, mille alusel on juhiloa omanikul juhtimisõigus.

(12) Direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa C osas on nõutud, et teave, mis edastatakse otse digikukrusse salvestatud mobiilselt juhiloalt, võimaldaks pädevatel asutustel kindlaks määrata juhiloa omaniku juhtimisõigused, sealhulgas kõik liidus või liikmesriigi territooriumil kohaldatavad piirangud. Mitut liikmesriiki hõlmavates olukordades, milles juhiluba tuleks viivitamata konfiskeerida, võib selle sätte järgimine ilma asjaomaste liikmesriikide vahelise reguleeritud halduskoostööta osutuda keeruliseks. Kuna mobiilse juhiloa kuvamiseks kasutatavat elektroonilist seadet ei saa selle omanikult konfiskeerida samadel tingimustel kui füüsilist juhiluba, ei saa juhiloa konfiskeerimise tagajärjed mobiilsete juhilubade puhul realiseeruda, kui puuduvad sätted, millega kehtestatakse selles küsimuses üksikasjalikud eeskirjad. Kuna see takistaks oluliselt direktiivi (EL) 2025/2205 tulemuslikku rakendamist ja mobiilsete juhilubade operatiivset ristkasutatavust ning võiks negatiivselt mõjutada liiklusohutust, tuleks kehtestada spetsiaalne menetlus, mis võimaldaks liikmesriigil, kes kavatseb oma riigisiseste õigusaktide alusel juhiloa konfiskeerida, paluda juhiloa väljastanud liikmesriigil lisada mobiilsele juhiloale teabe sellise konfiskeerimise kohta, kui konfiskeerimine kehtib taotluse esitanud liikmesriigi territooriumil. Konfiskeerimisperioodi lõppedes peaks juhiloa väljastanud liikmesriik tagama, et ta annab juhiloa omanikule mobiilse juhiloa, mis ei kajasta enam konfiskeerimist käsitlevat teavet.

(13) Liikmesriigid peaksid komisjonile esitama teabe mobiilseid juhilubasid väljastavate asutuste kohta, et komisjon saaks koostada usaldusväärsete väljastavate asutuste usaldusnimekirja, nagu on nõutud direktiivis (EL) 2025/2205, mis võimaldab tõendajatel automaatselt kontrollida, kas mobiilse juhiloa väljastas volitatud väljastav asutus. Komisjonile edastatav sisu peaks sisaldama asjakohast miinimumteavet. Lisaks tuleks komisjonile viivitamata teatada kõigist muudatustest sellises teabes.

(14) Selleks et valmistada juhilubade vahetamise raamistik ette mobiilse juhiloa kasutuselevõtuks, on vaja kehtestada mobiilsete juhilubade vahetamise standardid, millega tagatakse operatiivne ristkasutatavus, tehnilise sujuvus ja menetluslik turvalisus. Nende normidega tuleks saavutada tasakaal vajaduse vahel järgida direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 10 lõikes 5 sätestatud põhimõtet „üks omanik – üks juhiluba“, millega tagatakse, et vahetatavale juhiloale ei ole võimalik juurde pääseda ega seda kasutada koos uue omandatud juhiloaga, ning juhilubade omanike põhjendatud ootuse vahel omandada uus juhiluba võimalikult kiiresti. Seetõttu tuleks kehtestada üksikasjalik menetlus, et võtta arvesse kõiki võimalikke stsenaariume seoses vormingutega, milles juhiloa omanik võib juhiluba omada ja vahetada, ning millega tagatakse sujuv ja kiire koostöö juhiluba vahetava liikmesriigi ja eelmise juhiloa väljastanud liikmesriigi vahel.

(15) Samuti võivad liikmesriigid vahetada ka kolmandate riikide väljastatud mobiilseid juhilubasid. Seetõttu on vaja kindlaks määrata menetlused, mida tuleb järgida, kui selliste mobiilsete juhilubade omanikud soovivad neid liidus vahetada, mis peaks tehniliste võimaluste piires muutma nende mobiilsete juhilubade vahetamise teostatavaks ja turvaliseks, parandades niimoodi selliste vahetuste menetluslikku turvalisust ja mobiilsete juhilubade üldist ristkasutatavust. Nende menetlustega peaks edenema mitte ainult mobiilsete juhilubade piiriülene kasutus, vaid ka tagatama, et mobiilsed juhiload vastavad nende füüsilistele teisikutele. Samuti peaksid need menetlused tagama, et kolmandate riikide väljastatud juhilubade omanikud ei saa rikkuda põhimõtet „üks omanik – üks juhiluba“, olenemata nende juhilubade vormingust.

(16) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ([7]) artikli 42 lõikele 1 on konsulteeritud Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 13. juulil 2026.

(17) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 26 lõikes 1 nimetatud komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat määrust kohaldatakse liikmesriikide poolt direktiivi (EL) 2025/2205 kohaselt väljastatud mobiilsete juhilubade väljastamise ja haldamise suhtes ning artikli 9 puhul kolmandate riikide väljastatud mobiilsete juhilubade vahetamise suhtes.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

1) „mobiilturvaobjekt“ – mobiilse juhiloa andmestruktuur, mida kasutatakse selle mobiilse juhiloa andmeelementide tervikluse ja päritolu kaitseks;

2) „väljastav asutus“ – juhiloa väljastanud liikmesriigi avalik-õiguslik haldusasutus, kelle vastutusel on mobiilne juhiluba väljastatud;

3) „tehniline kehtivusaeg“ – mobiilturvaobjekti kehtivusaeg;

4) „kehtetuks tunnistamine“ – mobiilse juhiloa mobiilturvaobjekti kehtivuse lõpetamine.

([7]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1725/oj).

Artikkel 3

Mobiilsete juhilubade väljastamine ja õigsus

1. Väljastavad asutused tagavad, et nende väljastatavad mobiilsed juhiload vastavad I lisas esitatud tehnilisele kirjeldusele.

2. Mobiilsed juhiload väljastatakse kvalifitseeritud elektrooniliste tõenditena või elektrooniliste tõenditena, mille on väljastanud autentse allika eest vastutavad avaliku sektori asutused või mis on väljastatud nende nimel kooskõlas määrusega (EL) nr 910/2014. Väljastavad asutused tagavad, et Euroopa digiidentiteedikukrutesse mobiilsete juhilubade väljastamiseks kasutatakse rakendusmääruse (EL) 2024/2982 artiklis 4 osutatud protokolle ja liideseid.

3. Väljastavad asutused tagavad, et kehtivas mobiilses juhiloas sisalduv teave on täpne.

Artikkel 4

Mobiilsete juhilubade turvalisus ja kontroll

1. Kui väljastavad asutused või nende nimel tegutsevad üksused peavad teavitama turvaintsidentidest vastavalt määruse (EL) nr 910/2014 artikli 24 lõike 2 esimese lõigu punktile fb või direktiivi (EL) 2022/2555 artiklile 23, teavitavad nad nendest turvaintsidentidest ka komisjoni, kui on täidetud mõlemad järgmised tingimused:

a) turvaintsident mõjutab mobiilsete juhilubade väljastamist või kehtivust;

b) kõnealuste õigusaktide kohaselt ei teavitataks komisjoni turvaintsidendist muul viisil.

2. Mobiilsete juhilubade autentsuse ja kehtivuse kontrollimiseks kasutatakse kooskõlas määrusega (EL) nr 910/2014 sätestatud tehnilisi kontrollivahendeid.

Liikmesriigid võivad juhilubade kehtivuse ja autentsuse kontrollimiseks kasutada ka ELi juhilubade võrgustikku kooskõlas direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 22 lõigetega 1 ja 2.

Artikkel 5

Mobiilsete juhilubade välimus

1. Liikmesriigid teavitavad komisjoni kõigist disainilahendustest, juhenditest või nõuetest, mille nad kehtestavad seoses nende väljastatud mobiilsete juhilubade välimusega. Komisjon teeb selle teabe teistele liikmesriikidele kättesaadavaks.

2. Komisjon avaldab liikmesriikide edastatud mobiilsete juhilubade välimuse oma veebisaidil.

Artikkel 6

Mobiilsete juhilubade tehniline kehtivus ja kehtivuse haldamine

1. Väljastavad asutused võivad väljastada mis tahes tehnilise kehtivusajaga mobiilseid juhilubasid.

Ilma et see piiraks juhiloa halduskehtivust, aegub mobiilne juhiluba selle tehnilise kehtivusaja lõppemisel.

2. Väljastavad asutused tunnistavad nende väljastatud mobiilse juhiloa, mille tehniline kehtivusaeg on pikem kui üks tund, kehtetuks vähemalt järgmistel asjaoludel:

a) kui kehtetuks on tunnistatud selle kukrukomplekti tõend, kuhu mobiilne juhiluba väljastati;

b) kui muu liikmesriik või kolmas riik on teatanud juhiloa väljastanud liikmesriigile, et juhiloa omanik on taotlenud oma juhiloa vahetamist või oli kohustatud seda tegema, ning see liikmesriik või kolmas riik on otsustanud juhiloa vahetada;

c) kui muu liikmesriik on teatanud juhiloa väljastanud liikmesriigile, et mobiilse juhiloa omanik on taotlenud oma juhiloa asendamist, ning see liikmesriik on otsustanud juhiloa asendada;

d) kui juhiloa väljastanud liikmesriigile on teada, et juhiluba, selle kehtivuse tunnustamine või juhtimisõigus on tühistatud, ära võetud, peatatud või piiratud;

e) kui juhiloa väljastanud liikmesriiki on konfiskeerimisest teavitanud teine liikmesriik vastavalt lõike 3 esimesele lõigule.

3. ELi juhilubade võrgustik võimaldab hallata mobiilseid juhilubasid olukordades, milles liikmesriigi asjaomased asutused peavad juhiloa konfiskeerima vastavalt oma riigisisestele õigusaktidele. ELi juhilubade võrgustik annab kasutajatele, kellel on selle liikmesriigi selgesõnaline luba, kus juhiluba konfiskeeritakse, võimaluse teavitada sellisest konfiskeerimisest juhiloa väljastanud liikmesriiki.

Esimese lõigu kohase teate saamisel teeb juhiloa väljastanud liikmesriik järgmist:

a) võtab viivitamata meetmed punktides b, c ja d sätestatud menetluste järgimiseks, sealhulgas tühistab võimalikult kiiresti kehtiva mobiilse juhiloa, kui see on väljastatud tehnilise kehtivusajaga üle ühe tunni;

b) teavitab mobiilse juhiloa praegust kasutajat vajaduse korral sellest, et on tema praeguse mobiilse juhiloa kehtetuks tunnistatud või teeb seda peagi ning et väljastamiseks on kättesaadav uus mobiilne juhiluba;

c) väljastab juhiloa omaniku taotlusel talle uue mobiilse juhiloa;

d) lisab nimeruumi, mis sisaldab asjakohast teavet direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osa punktis 5 sätestatud uue mobiilse juhiloa välja 14 ja kõigi järgnevate selle omanikule väljastatavate mobiilsete juhilubade välja 14 rakendamiseks, oma ametlikus keeles või inglise keeles järgmise lause:

„Konfiskeeritud [konfiskeerinud liikmesriigi ELi eraldustähis] territooriumil [konfiskeerimise kuupäeval]. Konfiskeerimine kehtib kuni [konfiskeerinud liikmesriigi poolt ELi juhilubade võrgustiku kaudu teavitatud kuupäevani].“

Kõnealune karistus arvatakse karistuse hulka kuni selles nimetatud tähtaja möödumiseni.

4. Käesoleva artikli lõikes 3 sätestatud menetlus ei piira liikmesriikide selliste riigisiseste õigusaktide kohaldamist, mis käsitlevad juhilubade konfiskeerimist, eelkõige võimalust konfiskeerida füüsiline juhiluba kõnealuses lõikes sätestatud menetluste asemel või nendega koos, ning ilma et see piiraks direktiivi (EL) 2025/2205 artiklites 15a–15 g sätestatud menetluste kohaldamist.

Artikkel 7

Komisjoni teavitamine

1. Hiljemalt 3. novembriks 2027 esitavad liikmesriigid komisjonile II lisas sätestatud teabe mobiilseid juhilubasid väljastavate asutuste kohta. Selline teave edastatakse komisjoni poolt kättesaadavaks tehtud turvalise elektroonilise kanali kaudu.

2. Liikmesriigid teavitavad komisjoni viivitamata kõigist muudatustest lõike 1 kohaselt esitatud teabes.

Artikkel 8

Mobiilsete juhilubade vahetamise või piiriülese asendamise tehnilised, turva- ja operatiivse ristkasutatavuse standardid

1. Teise liikmesriigi väljastatud juhiloa vahetamise riiklike menetluste raames teeb juhiluba vahetav liikmesriik järgmist:

a) kontrollib direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 13 lõikes 1 sätestatud menetluste raames taotleja juhiloa vormingut;

b) teavitab pärast punktis a osutatud kontrollide edukat lõpuleviimist vahetusest juhiloa väljastanud liikmesriiki ELi juhilubade võrgustiku kaudu;

c) kui see on asjakohane, nõuab juhiloa vahetamiseks taotlejalt füüsilise juhiloa loovutamist.

Esimese lõigu punktis a osutatud kontrollide tegemiseks kasutab taotluse saanud liikmesriik ELi juhilubade võrgustiku kaudu kättesaadavaks tehtud teavet.

2. Pärast lõike 1 esimese lõigu punktis b osutatud teate saamist teeb vahetatava juhiloa väljastanud liikmesriik järgmist:

a) kui vahetatava juhiloa omanikul on mobiilne juhiluba, teeb kõik järgmised toimingud:

i) hindab võimalikult kiiresti ja kooskõlas oma riiklike menetlustega, kas taotlus on täpne ja kas see ei sisalda ilmseid vigu;

ii) pärast alapunkti i kohase hindamise edukat lõpetamist või teatega seotud probleemide lahendamist:

— kui juhiloa tehniline kehtivusaeg ületab üht tundi, tunnistab mobiilse juhiloa võimalikult kiiresti kehtetuks;

— kui see on asjakohane, teavitab kasutajat viivitamata sellest, et tema kehtiv mobiilne juhiluba on kehtetuks tunnistatud või tunnistatakse peagi kehtetuks;

— kohustub viivitamata vahetatavat mobiilset juhiluba mitte enam väljastama;

iii) teavitab viivitamata luba vahetavat liikmesriiki alapunkti ii kohaselt võetud meetmetest;

b) kui vahetatava juhiloa omanikul puudub mobiilne juhiluba, teavitab ta viivitamata ja automaatselt vahetavat liikmesriiki, et ta on teate kätte saanud.

3. Pärast käesoleva artikli lõike 2 punkti a alapunktis iii või lõike 2 punktis b osutatud teabe saamist ja asjakohasel juhul pärast füüsilise juhiloa loovutamist võtab vahetav liikmesriik vähemalt ühe järgmistest meetmetest:

a) teeb vahetatud mobiilse juhiloa kättesaadavaks selle omanikule väljastamiseks;

b) väljastab viivitamata füüsilise juhiloa kooskõlas kohaldatavate riigisiseste õigusnormidega.

4. Direktiivi 2025/2205 artikli 13 lõikes 4 on sätestatud, et kui juhiloa asendamist taotletakse muus liikmesriigis kui väljastanud liikmesriik, kohaldab asendav liikmesriik *mutatis mutandis* kõnealuse artikli lõigetes 1–3 sätestatud menetlusi.

Artikkel 9

Kolmandate riikide väljastatud mobiilsete juhilubade vahetamise tehnilised, turvalisuse ja operatiivse ristkasutatavuse miinimumnõuded

1. Olenemata kolmandate riikide väljastatud juhilubade tunnustamist ja vahetamist reguleerivatest õigusaktidest, kui liikmesriik näeb ette kolmanda riigi väljastatud füüsilise juhiloa vahetamise, uurib liikmesriik ka seda, kas füüsilise juhiloa omanikul on ka mobiilses vormingus juhiluba.

Kui kolmanda riigi väljastatud füüsilise juhiloa omanikul on ka mobiilses vormingus juhiluba, võtab vahetav liikmesriik mõlemad järgmised meetmed:

a) taotleb, et kolmas riik tunnistaks vahetatava mobiilse juhiloa kehtetuks ega väljastaks vahetatavat mobiilset juhiluba enam juhiloa omanikule;

b) registreerib asjaolu, et vahetatav juhiluba oli vahetava liikmesriigi riiklikus juhilubade registris kättesaadav mobiilses vormingus, et avaldada see teave ELi juhilubade võrgustiku kaudu.

2. Olenemata kolmandate riikide väljastatud juhilubade tunnustamist ja vahetamist reguleerivatest õigusaktidest võib liikmesriik juhul, kui ta näeb ette kolmanda riigi väljastatud sellise mobiilse juhiloa vahetamise, millel puudub füüsiline vorming, pidada mobiilset juhiluba loovutatuks direktiivi (EL) 2025/2205 artikli 15 lõike 5 tähenduses, kui on täidetud kõik järgmised kriteeriumid:

a) mobiilse juhiloa väljastanud kolmas riik kohustub tagama juhiluba vahetava liikmesriigiga stabiilse ja usaldusväärse sidepidamisviisi;

b) mobiilse juhiloa väljastanud kolmas riik annab juhiluba vahetavale liikmesriigile usaldusväärset ja kontrollitavat teavet vormingute kohta, milles juhiloa omaniku juhiluba on;

c) mobiilse juhiloa väljastanud kolmas riik annab juhiluba vahetavale liikmesriigile juhuks, kui liikmesriik otsustab teda vahetusest teavitada, võimaluse teha seda usaldusväärsel ja kontrollitaval viisil;

d) mobiilse juhiloa väljastanud kolmas riik kohustub juhiluba vahetava liikmesriigi taotlusel mitte väljastama väljavahetatud mobiilset juhiluba enam juhiloa omanikule ja tunnistama selle kehtetuks mõistliku aja jooksul ning kontrollitaval ja tagasivõtmatul viisil.

Artikkel 10

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. oktoober 2026

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Artiklis 3 osutatud tehniline kirjeldus

1. Mobiilse juhiloa vorming

Väljastavad asutused tagavad, et mobiilsed juhiload väljastatakse ISO/IEC-mdoc vormingus, nagu on täpsustatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2024/2979 ([1]) II lisas osutatud tehnilises kirjelduses.

2. Mobiilse juhiloa andmemudel

Kohaldatakse standardi ISO/IEC 18013-5:2021 punkti 7 järgmiste kohandustega:

1) punkti 7.2.1 esimene lause asendatakse järgmisega:

„Mobiilse juhiloa andmeelemendid peavad vastama tabelis 5 määratletule ja kuuluma märgitud nimeruumidesse.“;

2) tabelisse 5 lisatakse uus veerg „Nimeruum“. Standardis sisalduvate andmeelementide puhul märgitakse veergu „Nimeruum“ väärtus „org.iso.18013.5.1“;

3) tabeli 5 järgmisi kandeid kohandatakse ja kõik muud kanded jäävad muutmata:

Tunnus	Kohandatud omadus	Väärtus standardis	Väärtus, mida kasutatakse kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osaga
`family_name`	Määratlus	Mobiilse juhiloa omaniku perekonnanimi või esmane tunnus. Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Väli 1 – omaniku perekonnanimi Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki
`family_name`	Esinemine	M	M
`given_name`	Määratlus	Mobiilse juhiloa omaniku eesnimi (eesnimed) või teisene tunnus. Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Väli 2 – omaniku eesnimi/ eesnimed Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki

([1]) Komisjoni 28. novembri 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/2979, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 910/2014 rakenduseeskirjad seoses Euroopa digiidentiteedikukrute tervikluse ja tuumikfunktsioonidega (ELT L, 2024/2979, 4.12.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/2979/oj).

Tunnus	Kohandatud omadus	Väärtus standardis	Väärtus, mida kasutatakse kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osaga
given_name	Esinemine	M	M
birth_date	Määratlus	Mobiilse juhiloa omaniku sünnikuupäev, -kuu ja -aasta. Kui ei ole teada, siis ligikaudne sünnikuupäev	Välja 3 esimene osa – sünnikuupäev
birth_date	Esinemine	M	M
birth_place	Määratlus	Riik ja omavalitsus või osariik/provints, kus mobiilse juhiloa omanik on sündinud. Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Välja 3 teine osa – sünnikoht Direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osa punktis 1 kindlaks määratud liikmesriigi tunnusmärk või selle riigi, provintsi, piirkonna või kohaliku piirkonna või omavalitsusüksuse, linna, asula või küla tunnusmärk, kus kasutaja, kelle kohta isikutuvastusandmed käivad, on sündinud, või kui see ei ole juba hõlmatud, mis tahes muu füüsilisel juhiloal olev väärtus. Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki
birth_place	Esinemine	O	M
issue_date	Määratlus	Mobiilse juhiloa väljastamise kuupäev	Väli 4a – juhiloa väljastamise kuupäev
issue_date	Kodeeringu vorming	tdate või fulldate	fulldate
issue_date	Esinemine	M	M
expiry_date	Määratlus	Kuupäev, mil mobiilse juhiloa kehtivusaeg lõppeb	Väli 4b – juhiloa kehtivusaja lõppkuupäev
expiry_date	Kodeeringu vorming	tdate või fulldate	fulldate
expiry_date	Esinemine	M	M

Tunnus	Kohandatud omadus	Väärtus standardis	Väärtus, mida kasutatakse kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osaga
issuing_authority	Määratlus	Väljastava asutuse nimi Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Väli 4c – juhiloa väljastanud asutuse nimi Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki
issuing_authority	Esinemine	M	M
administrative_number	Määratlus	Väljastava asutuse määratud auditi kontrollnumber. Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Väli 4d – haldusotstarbeline number, mis erineb väljal 5 näidatud numbrist Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki
administrative_number	Esinemine	O	O
document_number	Määratlus	Väljastava asutuse määratud või arvutatud number. Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Väli 5 – juhiloa number Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke, sealhulgas tähti, ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki
document_number	Esinemine	M	M
Portrait	Määratlus	Mobiilse juhiloa omaniku portreefoto reproduktsioon. Vt punkt 7.2.2	Väli 6 – omaniku foto Vt punkt 7.2.2.
Portrait	Esinemine	M	M
signature_usual_mark	Määratlus	Mobiilse juhiloa omaniku allkirja või tavapärase märgi kujutis, vt punkt 7.2.7	Väli 7 – omaniku allkiri Vt punkt 7.2.7
signature_usual_mark	Esinemine	O	O

Tunnus	Kohandatud omadus	Väärtus standardis	Väärtus, mida kasutatakse kooskõlas käesoleva määrusega ja direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osaga
resident_address	Määratlus	Mobiilse juhiloa omaniku elukoht ja/või koht, kus temaga võib ühendust võtta (tänav / maja number, omavalitsus jne). Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki	Väli 8 – omaniku alaline elukoht või postiaadress Väärtuses kasutatakse üksnes latin1[b] tähemärke ja kande maksimumpikkus on 150 tähemärki
resident_address	Esinemine	O	O

4) Tabelisse 5 lisatakse järgmised read:

Nimeruum	Tunnus	Tähendus	Määratlus	Esinemine	Kodeeringu vorming
org.iso.18013.5.1.EU	driving_privileges_eu	Sõidukikategooriad ja piirangud/tingimused	Väli 9 – sõiduki(te) kategooria, mida juhiloa omanikul on õigus juhtida Väli 10 – iga kategooria esimese väljastamise kuupäev, välja arvatud juhul, kui see ei ole teada Väli 11 – iga kategooria kehtivuse lõppkuupäev Väli 12 – lisateave/piirang(ud) direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa E osas kindlaks määratud koodi kujul.	M	DrivingPrivilegesEU Vt punkt 7.2.4
org.iso.18013.5.1.EU	administrative_information	Väli 14 vastavalt direktiivi (EL) 2025/2205 I lisa D osale	Väli 14 – juhiloa haldamiseks vajalik või liiklusohutusega seotud teave juhiloa väljastanud liikmesriigilt.	O	tstr

Nimeruum	Tunnus	Tähendus	Määratlus	Esine-mine	Kodeeringu vorming
			See teave võib eelkõige põhineda teiselt liikmesriigilt saadud teabel ja hõlmata mootori jõul liikuva sõiduki juhtimise õiguse või juhiloa tühistamist, äravõtmist, peatamist või piiramist, mis puudutab näiteks teatavaid kategooriaid või teatavate liikmesriikide territooriumi. Kirjalikul erikokkuleppel juhiloa omanikuga võib siia kanda ka teabe, mis ei ole seotud juhiloa haldamise ega liiklusohutusega; sellise teabe lisamine ei mõjuta kuidagi dokumendi kasutamist juhiloana		

5) punkti 7.2.4 lisatakse järgmine tekst:

„Euroopa Liidu juhtimisõiguste struktuur sisaldab teavet, millega kirjeldatakse juhiloa omaniku juhtimisõigusi kooskõlas direktiiviga (EL) 2025/2205.

Euroopa Liidu juhtimisõiguste struktuur kodeeritakse CBORina ja selle vorming on järgmine:

```
DrivingPrivilegesEU = [

    * DrivingPrivilegeEU

]


DrivingPrivilegeEU = {

    „vehicle_category_code": tstr    ;  Driving licence category code
                                        as per Article 6
                                        of Directive (EU) 2025/2205
```

```
    ? „issue_date“: full-date          ;  Date of first issue of the category
                                              [mandatory unless not available]
    „expiry_date“: full-date           ;  Date of expiry of the category
    ? „codes“: [+ CodeEU]
}

CodeEU = {
    „code“: tstr                       ;  Code as per Annex I, Part E of
                                             Directive (EU) 2025/2205
    ? „sign“: tstr                     ;  Sign as per ISO/IEC 18013-2 Annex A
    ? „value“: tstr                    ;  Value as per ISO/IEC 18013-2 Annex A
}
```

„sign“-paari (kui see on olemas) väärtus on „<“, „=“ või „>“ või nende kehtiv kombinatsioon. Kui on olemas „sign“-paar, peab olemas olema ka „value“-paar. Väärtus on kümnendarv, mis kodeeritakse tekstistringina. Ühik, milles väärtus on väljendatud, peab sisalduma kas sõiduki alamkategooria määratluses või koodi kirjelduses.

MÄRKUS 3 `DrivingPrivilegesEU` struktuur võib olla tühi maatriks.

Kui sõiduki(te) kategooriad, mida juhiloa omanikul on õigus juhtida, sisaldavad kategooriat, mida ei ole sätestatud direktiivi (EL) 2025/2205 artiklis 6, võib sellise kategooria lisada liikmesriigi konkreetsesse nimeruumi vastavalt punkti 7.2.8 nõuetele riigisiseste nimeruumide kohta.“

II LISA

Teated mobiilseid juhilubasid väljastavate asutuste ning mobiilsete juhilubade autentimist ja valideerimist võimaldavate mehhanismide kohta

Liikmesriigid esitavad komisjonile iga mobiilseid juhilubasid väljastava asutuse kohta järgmise teabe:

a) väljastava asutuse nimi;

b) väljastava asutuse registreerimisnumber, kui see on asjakohane;

c) väljastava asutuse asukohaliikmesriigi riigikood;

d) väljastava asutuse e-posti aadress ja telefoninumber tema väljastatavate mobiilsete juhilubadega seotud küsimustes;

e) väljastava asutuse sellise veebilehe URL, kus on esitatud põhimõtted ja tingimused, mida ta kohaldab tema poolt väljastatavate mobiilsete juhilubade pakkumise ja kasutamise suhtes;

f) selle veebilehe URL, mis sisaldab lisateavet väljastava asutuse kohta, kui see on asjakohane;

g) ristkasutatavuse testimise tulemused vastavalt komisjoni esitatavale vormile;

h) üks või mitu sertifikaati riigikoodiga, mis vastab punktis c esitatud asukohaliikmesriigi riigikoodile ja standardi ETSI TS 119 412–6 v1.2.1 (2026-04) ([1]) punktile 7 või 8, mida võib kasutada väljastava asutuse väljastatud mobiilsetel juhilubadel oleva allkirja või templi kontrollimiseks ning mille puhul sertifitseeritud identiteediandmed sisaldavad vastavalt punktides a ja b esitatud väljastava asutuse nime ja registreerimisnumbrit, kui see on asjakohane.

([1]) Electronic Signatures and Trust Infrastructures (ESI); Certificate Profiles; Part 6: Certificate profile requirements for PID, Wallet, EAA, QEAA, and PSBEAA providers.